

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Tullissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Tullissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 259/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 41/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan, jollei muualla laissa toisin säädetä, Tullille laissa säädetyissä valvonta-tehtävissä ja rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelyyn, jos:

- 1) käsittely on kokonaan tai osittain automaattista; tai
- 2) henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilörekisteri tai sen osa.

Lisäksi tässä laissa säädetään rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta ja niiden rajoittamisesta, Tullin oikeudesta saada henkilötietoja ja muita Tullille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja sekä oikeudesta luovuttaa henkilötietoja ja muita tietoja.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jollei tässä laissa toisin säädetä:

1) henkilötietojen käsittelyyn rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi, selvittämiseksi tai syyteharkintaan saattamiseksi sekä yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta suojelemiseksi ja tällaisten uhkien ehkäisemiseksi, sovelletaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (1054/2018), jäljempänä *rikosasioiden tietosuojalaki*;

2) oikeuteen saada tieto ja muuhun henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisen henkilörekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta säädetään.

Lisäksi henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, sekä tietosuojalaissa (1050/2018).

Tullin tiedonhankinnasta ja siihen liittyvistä toimivaltuuksista säädetään erikseen.

3 §

Henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat periaatteet ja syrjäntäkielto

Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava tullilain (304/2016) 6 luvussa säädettyjä perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen vaatimusta, suhteellisuusperiaatetta, vähimmän haitan periaatetta ja tarkoitussidonnaisuuden periaatetta.

Henkilötietojen käsittely ei saa ilman hyväksyttävää perustetta perustua henkilöiden ikään, sukupuoleen, alkuperään, kansalaisuuteen, asuinpaikkaan, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn.

4 §

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely

Tulli saa käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vain, jos käsittely on käsitteilytarkoituksen kannalta välttämätöntä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tullirikoksella*:

a) rikosta, jolla rikotaan sellaista tullilain tai muun lain säännöstä, jonka noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on Tullin tehtävänä;

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

b) tullimieheen kohdistuvaa rikoslain (39/1889) 16 luvun 3 §:ssä tarkoitettua haitantekoa virkamiehelle sekä 4 b §:ssä tarkoitettua niskoittelua tullimiestä vastaan;

c) rikoslain 46 luvun 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä;

d) sellaista rikosta, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia, maastavientä tai Suomen kautta kuljettamista;

2) *verovalvonnalla* Tullin tehtäväksi erikseen säädetyn, tiettyä verolajia koskevan, valvonta-tehtävän suorittamista;

3) *Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjalla* toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1987/2006, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä tehtyä neuvoston päätöstä 2007/533/YOS sekä ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden yksiköiden pääsyn sallimisesta toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään (SIS II) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1986/2006;

4) *Schengenin tietojärjestelmällä* Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa määriteltyä toisen sukupolven tietojärjestelmää (SIS II);

5) *Europol-asetuksella* Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/794.

2 luku

Henkilötietojen käsittely

6 §

Henkilön perustietojen käsittely

Tulli saa käsitellä 7, 9 ja 11—13 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin seuraavia henkilön perustietoja:

- 1) nimet;
- 2) syntymäaika ja -paikka;
- 3) henkilötunnus;
- 4) sukupuoli;
- 5) äidinkieli;
- 6) asiointikieli;
- 7) siviilisääty;
- 8) kansalaisuus tai kansalaisuudettomuus ja kansallisuus;
- 9) koti- ja asuinpaikka;
- 10) ammatti ja koulutus;
- 11) yhteystiedot;
- 12) henkilöllisyyden toteamiseksi tarvittavat tiedot asiakirjoista;
- 13) ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet, kansalaisuus ja kansallisuus;
- 14) matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tiedot;

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

- 15) kulkuneuvon rekisteritunnus;
- 16) viranomaisen antama asiakasnumero;
- 17) tieto kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta;
- 18) tieto edunvalvonnasta, konkurssiin asettamisesta tai liiketoimintakieltoon määraamisesta.

7 §

Henkilötietojen käsittely tutkintatehtävissä

Tulli saa käsitellä henkilötietoja tullirikosten selvittämiseen tai syyteharkintaan saattamiseen liittyvää muuta toimenpidettä varten.

Edellytyksenä on lisäksi, että 1 momentissa tarkoitetut tiedot liittyvät henkilöihin, jotka ovat:

- 1) rikoksesta tai rikokseen osallisuudesta epäiltyjä;
- 2) alle 15-vuotiaita rikollisesta teosta epäiltyjä;
- 3) esitutkinnan kohteena;
- 4) rikoksen ilmoittajia tai asianomistajana esiintyviä;
- 5) todistajia;
- 6) uhreja;
- 7) muutoin tehtävään liittyvien lisätietojen antajia.

Tullin tehtävien suorittamisen yhteydessä saadut tiedot on hävitettävä viipymättä sen jälkeen, kun on käynyt ilmi, ettei tietoa tarvita 1 momentissa tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuun käsittelytarkoitukseen.

8 §

Tutkintatehtävissä käsiteltävien henkilötietojen sisältö

Tulli saa käsitellä 7 §:ssä tarkoitetuista henkilöistä 6 §:ssä tarkoitettujen henkilön perustietojen lisäksi seuraavia henkilötietoja:

- 1) Tullin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvät yksilönnit, kuvaukset ja luokitukset;
- 2) tuntomerkkitiedot henkilöllisyyden toteamiseksi, mukaan lukien sormen-, käden- ja jalanjäljet, käsiala-, ääni- ja hajunäyte, DNA-tunniste, kasvokuva ja muut biometriset tiedot;
- 3) toimenpiteen kohteena olevan henkilön turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden turvaamiseksi tiedot henkilön terveydentilasta ja sen seurannasta taikka hänen sairautensa hoidosta, kohteen tai henkilön vaarallisuudesta tai arvaamattomuudesta sekä tiedot, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta;
- 4) tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta.

9 §

Henkilötietojen käsittely rikosten ennalta estämiseksi tai paljastamiseksi

Tulli saa käsitellä henkilötietoja tullirikosten ennalta estämistä tai paljastamista varten.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

Edellytyksenä on lisäksi, että 1 momentissa tarkoitetut tiedot liittyvät henkilöihin:

1) joiden voidaan perustellusti olettaa syyllistyneen tai syyllistyvän rikokseen, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vankeutta;

2) jotka ovat yhteydessä 1 kohdassa tarkoitettuun henkilöön tai jotka tavataan tämän seurassa, ja yhteydenpidolla tai tapaamisella voidaan toistuvuuden, olosuhteiden tai henkilön käyttäytymisen vuoksi olettaa olevan yhteys rikokseen;

3) jotka ovat rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) 3 luvun 9 §:n mukaisen tarkailun taikka tullivalvonnan tai tullirikostorjunnan toimenpiteen kohteena.

Tulli saa käsitellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jos se on tullirikoksen ennalta estämiseksi tai paljastamiseksi välttämätöntä, myös seuraavista henkilöistä:

1) rikoksen todistajat;

2) rikoksen uhrin;

3) rikoksen ilmoittajat ja asianomistajana esiintyvät.

Rikosten ennalta estämiseksi tai paljastamiseksi tarpeelliseen rikosanalyysiin liittyvän henkilötietojen käsittelyn aloittamisesta päättää Tullin rikostorjunnan päällikkö tai hänen tähän tehtävään määräämänsä Tullin rikostorjunnan toimintayksikön päällikkö.

Tulli saa lisäksi käsitellä tullimiesten havaitsemia ja Tullille ilmoitettuja tietoja sellaisista tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän tullirikokseen.

Tullin tehtävien suorittamisen yhteydessä saadut tiedot on hävitettävä viipymättä sen jälkeen, kun on käynyt ilmi, ettei tietoa tarvita 1 momentissa tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuun käsittelytarkoitukseen.

10 §

Rikosten ennalta estämiseen tai paljastamiseen liittyvien henkilötietojen sisältö

Tulli saa käsitellä 9 §:ssä tarkoitetuista henkilöistä 6 §:ssä tarkoitettujen henkilön perustietojen lisäksi seuraavia henkilötietoja:

1) Tullin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvät yksilönnit, kuvaukset ja luokitukset;

2) henkilön yhteyksiä, elämäntapoja, taloudellista tilannetta, harrastuksia tai muita kiinnostuksen kohteita koskevat tiedot;

3) tuntomerkkitiedot henkilöllisyyden toteamiseksi, mukaan lukien ääninäyte, kasvokuva ja muut biometriset tiedot;

4) toimenpiteen kohteena olevan henkilön turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden turvaamiseksi tiedot henkilön terveydentilasta ja sen seurannasta taikka hänen sairautensa hoidosta, kohteen tai henkilön vaarallisuudesta tai arvaamattomuudesta sekä tiedot, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta.

Henkilötietoihin on liitettävä arvio tietojen antajan tai lähteen luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta, jos se on mahdollista.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

11 §

Tietolähdetietojen käsittely

Tulli saa käsitellä tietolähteenä käytetystä rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 3 luvun 39 §:ssä tai pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 39 §:ssä tarkoitettua henkilöstä tämän lain 6 §:ssä tarkoitettujen henkilön perustietojen lisäksi seuraavia henkilötietoja:

- 1) tietolähteen käyttöä ja valvontaa koskevat tiedot;
- 2) tietolähteen antamien tietojen pääasiallinen sisältö.

12 §

Henkilötietojen käsittely tulli- ja verovalvonnassa

Tulli saa käsitellä tulli- ja verovalvonnan suorittamiseksi 6 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja:

- 1) Tullille lain perusteella annettavista ilmoituksista ja muista tiedoista;
- 2) suoritetuista tulli- tai verovalvonnan toimenpiteistä ja niiden perusteella esitetyistä jatkotoimista.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi saadaan käsitellä:

- 1) tunnistetietoja tarkastuksen perusteella tehdystä tutkintapyyntöstä, rikosilmoituksesta taikka sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (754/2010) tarkoitettua vaatimuksesta ja ratkaisusta;

- 2) tulli- ja verovalvonnan kohdentamiseksi tavaran maahantuontiin liittyviä tuontitietoja sekä tietoja rajanylitysten määristä ja ajankohdista.

13 §

Henkilötietojen käsittely Tullin muissa lakisäätöissä tehtävissä

Tulli saa käsitellä 6 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja rajatarkastustehtävää, virka-aputehtävän suorittamista sekä säilytystilan järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä varten.

14 §

Teknisessä valvonnassa saatujen henkilötietojen käsittely

Tullilla on oikeus käsitellä 6 §:ssä tarkoitettuja teknisessä valvonnassa saatuja henkilötietoja, myös biometrisia tietoja, tullilainsäädännön ja muun Tullin valvontatoimivaltaan kuuluvan lainsäädännön noudattamisen valvomiseksi sekä henkilön tunnistamiseksi tullilain 28 §:n mukaisesti.

Teknisessä valvonnassa saatuja henkilötietoja on oikeus käsitellä myös automaattisessa kasvojen tunnistuksessa vertaamalla teknisessä valvonnassa saatuja henkilötietoja 8 ja 10 §:n perusteella tallennettuihin henkilötietoihin rikosten ennalta estämiseen, selvittämiseen, paljastamiseen tai syyteharkintaan saattamiseen liittyvään toimenpiteeseen taikka pakkokeinon käyttöön liittyvää toimenpidettä varten.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

15 §

Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen

Tulli saa käsitellä 7—14 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen:

- 1) tullirikoksen ennalta estämiseksi tai paljastamiseksi;
- 2) sellaisen tullirikoksen selvittämiseksi, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vankeutta;
- 3) etsintäkuulutetun tavoittamiseksi;
- 4) syyttömyyttä tukevana selvityksenä;
- 5) hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi;
- 6) kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi;
- 7) henkilöllisyyden selvittämiseksi suorittaessa sellaista Tullin toimenpidettä, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;
- 8) virka-aputehtävän suorittamiseksi;
- 9) Tullin rikostorjunnan toiminnan suuntaamiseksi;
- 10) Tullin perintätehtävissä.

Lisäksi Tulli saa käsitellä 7, 8 ja 11—13 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan myöntämisestä tai voimassaolosta, jos luvan myöntämisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan, luvanhaltijan tai heidän vastuuhenkilöidensä rikokseen syyllistymiseen tai muuhun sääntöjen vastaiseen toimintaan liittyviä tietoja.

Sen lisäksi, mitä henkilötietojen käsittelystä rikosasioiden tietosuojalain 5 §:n 3 momentissa säädetään, Tullin henkilökisterin tietoja saa salassapitosäännösten estämättä käsitellä myös lailisuusvalvonta-, analyysi-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa. Lisäksi tietoja saa käyttää koulustoiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteuttamiseksi välttämättömiä.

3 luku

Tietojensaantioikeudet

16 §

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilökisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

- 1) yhteisöiltä ja yhtymiltä matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa sekä kulkuneuvoja ja kuljetettavia tavaroita koskevat tiedot tullirikosten estämiseksi, paljastamiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi sekä etsintäkuulutettujen tavoittamiseksi; oikeudesta saada tie-

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

toja lentoliikenteen matkustajarekisteristä säädetään lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetussa laissa (/);

2) Verohallinnon tietojärjestelmien ja rekistereiden tiedot ja verovelvollista koskevat tunnistetiedot verotusta, verovalvontaa, perintää ja tullirikostorjuntaa varten, lupaharkintaa varten tiedot luvanhakijan tai tämän vastuuhenkilöiden veronmaksuvelvollisuuden täyttämisestä ja verojen maksuun liittyvästä maksujärjestelystä ja tullilainsäädännön tai verolainsäädännön rikkomista koskevat tiedot, jos ne ovat luvan myöntämisen edellytyksenä;

3) liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettu liikenneasioiden rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä Tullin laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;

4) Patenti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteristä tiedot elinkeinonharjoittajia koskevista ilmoituksista ja tiedonannoista tulli- ja verovalvontaa, lupaharkintaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten sekä kaupparekisterin edunsaajista rekisteröitävät tiedot ja rekisteröitävää koskevat tunnistetiedot tulli- ja verovalvontaa sekä rikostorjuntaa varten;

5) poliisin henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten sekä muita tietojen tallettamistarkoituksen mukaisia Tullin tehtäviä varten ja muuhun kuin tietojen tallettamistarkoitukseen 15 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

6) Rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tullivalvontaa, verovalvontaa, tullirikostorjuntaa ja tullilain 31 §:ssä tarkoitettua rajatarkastusta varten sekä muita tietojen tallettamistarkoituksen mukaisia Tullin tehtäviä varten ja muuhun kuin tietojen tallettamistarkoitukseen 15 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

7) henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetussa laissa (1069/2015) tarkoitettu Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmästä mainitun lain 20 §:n mukaisesti rikoksen esittämiseksi, paljastamiseksi, selvittämiseksi tai syyteharkintaan saattamiseksi tietoja rikoksesta epäillystä, tuomitusta, vangista, Rikosseuraamuslaitoksen yksikköön otetusta ja yhdyskuntasuoraamusta suorittavasta henkilöstä;

8) majoitustoiminnan harjoittajilta ja poliisilta majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tullirikostorjuntaa varten;

9) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 13—17 §:ssä tarkoitettut tiedot tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

10) sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitettu sakkorekisteristä tietoja sakkorangaistuksista ja niiden täytäntöönpanosta, rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitettu rikosrekisteristä henkilöä ja oikeushenkilöä koskevia tietoja mainitun lain 4 ja 4 a §:ssä säädettyihin tarkoituksiin sekä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitettu ratkaisuihin ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai oleista rikosasioista;

11) oikeushallinnon viranomaisilta tiedot oikeushallinnon etsintäkuuluttamista henkilöistä;

12) ulkoministeriön tietojärjestelmistä tiedot viisumia koskevasta asiasta ja Suomessa lähettävävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista ja näiden perheenjäsenistä sekä yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä ulkomaalaislaissa (301/2004) Tullille säädettyjen tehtävien suorittamista, tulli- ja verovalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten;

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

13) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä matkustusasiakirjaa, oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, maahantulokieltoa ja kansalaisuutta koskevasta asiasta ulkomaalaislaissa Tullille säädettyjen tehtävien suorittamista, tulli- ja verovalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten;

14) teleyritykseltä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä sekä rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja mainituissa laeissa säädettyjen edellytysten mukaisesti tullirikostorjuntaa varten;

15) Ahvenanmaan valtionvirastolta alusrekisterilaissa (512/1993) tarkoitetuista aluksen rekisteröintiä sekä rakenteilla olevia aluksia koskevista tiedoista ja historiatiedoista tiedot aluksista, niiden omistajista ja haltijoista eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

16) liikenne-, kalastus- ja ympäristöviranomaisilta sekä poliisilta, Rajavartiolaitokselta ja Puolustusvoimilta tietoja kulkuneuvoista ja niiden sijainnista sekä liikenteestä tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

17) virka-apua pyytäneeltä viranomaiselta tiedot virka-avun antamiseksi;

18) aluehallintoviraston rahanpesun valvontarekisteristä tiedot ja rekisteröitävää koskevat tunnistetiedot tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

19) Maanmittauslaitokselta kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetussa laissa (453/2002) tarkoitettua kiinteistötietojärjestelmästä ja huoneistotietojärjestelmästä annetussa laissa (1328/2018) tarkoitettua huoneistotietojärjestelmästä rikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten.

Tullilla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

Tullin on pyynnöstä annettava asianomaiselle rekisterinpitäjälle tietoja 1 momentin nojalla saamiensa henkilötietojen käsittelystä.

17 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen Tullille suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten

Tullin henkilörekistereihin saavat, siten kuin käytännön menettelyistä rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten luovuttaa:

1) oikeushallintoviranomaiset, Rikosseuraamuslaitos sekä Oikeusrekisterikeskus etsintäkuuluttamiaan henkilöitä koskevia tietoja, Rikosseuraamuslaitos tuntoimerkkietoja vapautteen kohdistuvaa rangaistusta suorittavista tai suorittaneista henkilöistä sekä Oikeusrekisterikeskus liiketoimintakieltoja koskevia tietoja;

2) poliisi, Rajavartiolaitos ja sotilasviranomaiset etsintäkuuluttamiaan henkilöitä koskevia tietoja sekä poliisi ja Rajavartiolaitos ulkomaalaisten tunnistamistietoja ja tietoja tullirikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi;

3) Puolustusvoimat tietoja tullirikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi sekä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi;

4) ulkoministeriö Suomessa lähettävävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen, muun samassa asemassa olevan kansain-

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

välisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvia sekä näiden perheenjäseniä ja yksityisessä palveluksessa olevia henkilöitä koskevia tietoja;

5) Metsähallituksen erätarkastaja toimivaltaansa kuuluvassa erävalvonnassa kirjattuja toimenpidetietoja.

Tullin on pyynnöstä annettava 1 momentin nojalla henkilötietoja luovuttaneelle rekisterinpitäjälle tieto saamiensa henkilötietojen käsittelystä.

18 §

Uhkasakko

Tulli voi velvoittaa sen, jolta se on oikeutettu saamaan 16 §:n 1 momentin 1 ja 8 kohdassa tarkoitettuja tietoja, antamaan tiedot kohtuullisessa määräajassa. Tulli voi asettaa velvoitteen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamispäätöstä on noudatettava sitä koskevasta muutoksenhausta huolimatta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto koskee rikosepäilyn kohteena olevaa asiaa. Muilta osin uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

19 §

Kolmannelta valtiolta, kansainväliseltä järjestöltä tai virastolta saatujen henkilötietojen käsittely

Kolmannelta valtiolta taikka kansainväliseltä järjestöltä tai virastolta saatujen henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava, mitä henkilötietojen luovuttajan asettamissa ehdoissa määrätään salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, henkilötietojen käytön rajoituksista, henkilötietojen edelleen luovutuksesta tai luovutetun aineiston palauttamisesta.

Jollei 1 momentista muuta johdu, Tulli saa käyttää sille luovutettuja henkilötietoja muuhun tarkoitukseen kuin mihin tiedot on luovutettu noudattaen 15 §:n 1 momenttia.

4 luku

Henkilötietojen luovuttaminen

20 §

Henkilötietojen luovuttaminen toiselle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona 7—10 ja 13 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja poliisille, Rajavartiolaitokselle, Puolustusvoimille, syyttäjälle, tuomioistuimille, Oikeusrekisterikeskukselle, Rikosseuraamuslaitokselle ja muulle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle rikosasioiden tietosuojalain 1 §:ssä tarkoitettua viranomaisen laissa säädettyä tehtävää varten.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

21 §

Muu henkilötietojen luovuttaminen viranomaisille

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona 7—10 ja 13 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja viranomaisen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi seuraavasti:

1) Verohallinnolle edellä sanotun lisäksi myös 12 §:ssä säädettyjä henkilötietoja, verotuksen toimittamista, verojen ja maksujen perimistä, verotusta koskevaa muutoksenhakua, ulosottoa ja valtion edun- ja oikeudenvallontaa varten; tietojen luovuttamisesta Verohallinnolle säädetään lisäksi arvonalisäverolain (1501/1993) 160 §:n 3 momentissa ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 29 §:n 6 momentissa;

2) Liikenne- ja viestintävirastolle edellä sanotun lisäksi myös 12 §:ssä säädettyjä viraston laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä henkilötietoja liikenteen palveluista annetun lain 197 ja 217 §:n mukaisesti;

3) Häätokeskuslaitokselle häätokeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 19 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tietoja alkutoimenpiteiden ja työturvallisuuden varmistamiseksi sekä asianomaisen yksikön tukemiseksi noudattaen, mitä tietojen saamista koskevan oikeuden rajoittamisesta mainitun pykälän 2 momentissa säädetään;

4) pelastusviranomaisille pelastuslain (379/2011) 32 §:ssä tarkoitettua pelastustoimintaa, 41 §:ssä tarkoitettua palontutkintaa ja 80 §:ssä tarkoitettua palotarkastusta ja muita valvontatehtäviä varten;

5) poliisille ja henkilölle, joka toimii Suomen ulkomaille sijoittamana poliisin yhdyshenkilönä, henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suorittamista, ulkomaalaisia koskevien säännösten noudattamisen valvontaa sekä tullitoimenpiteen suorittamista, tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisia muita poliisin tehtäviä varten, muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (/) 13 §:n ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sekä haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten;

6) Rajavartiolaitokselle rajavalvontaa sekä rajaturvallisuuden ja rajajärjestyksen ylläpitämistä, ulkomaalaisia koskevien säännösten noudattamisen valvontaa, tullitoimenpiteiden suorittamista, meripelastuslaissa (1145/2001) säädettyjä tehtäviä sekä haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten, tietojen alkuperäistä käsittelytarkoitusta vastaaviin tarkoituksiin sekä muuhun tarkoitukseen henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain (/) 16 ja 17 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

7) ulkoministeriölle ja Suomen edustustolle näiden toimivaltaan kuuluvan passia tai muuta matkustusasiakirjaa, viisumia, työntekijän oleskelulupaa, yrittäjän oleskelulupaa tai muuta oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

8) työ- ja elinkeinoviranomaiselle työntekijän oleskelulupaa tai yrittäjän oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

9) Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka laissa säädetään Maahanmuuttoviraston tehtäväiksi;

10) ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 67 §:n mukaisesti ulosottoselvitystä ja muuta ulosottoasiain täytäntöönpanoa varten;

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

11) haastemieslain (505/1986) 1 ja 6 §:ssä mainitulle virkamiehelle muuntorangaistuksen määräämistä koskevaan oikeudenkäyntiin haastamista varten sekä haastemiehelle haasteen ja muun tiedoksiannon toimittamista varten rikostorjunnan tietojärjestelmän henkilötiedot, työturvallisuustiedot ja pidätettyjen tiedot;

12) Metsähallituksen erätarkastajalle tämän toimivaltaan kuuluvaa erävalvontaa varten;

13) vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) tarkoitetuille viranomaisille vaarallisten aineiden kuljetusten valvontaa varten;

14) Säteilyturvakeskukselle säteilylain (859/2018) 14 §:n mukaista valvontatehtävää varten;

15) valtiovarainministeriölle verolainsäädännön valmistelua ja sen toimeenpanon seurantaan sekä valtion talousarvion laadintaa varten.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Tulli saa perustellusta syystä luovuttaa salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona viranomaiselle henkilötietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaisen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi.

Ennen henkilötietojen luovuttamista niiden vastaanottajan on esitettävä rekisterinpitäjälle luotettava selvitys henkilötietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Luovutettavien tietojen laatu on mahdollisuuksien mukaan varmennettava ja niihin on tarvittaessa lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Jos ilmenee, että on luovutettu virheellisiä tietoja tai että tietoja on luovutettu lainvastaisesti, asiasta on ilmoitettava viipymättä vastaanottajalle.

22 §

Henkilötietojen luovuttaminen yleisen tietoverkon välityksellä

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa yleisen tietoverkon välityksellä yleisön tietoon saattamiseksi ja yleisövihjeiden saamiseksi tietoja, joista on rikosten ennalta estämisen, omaisuuden omistajalleen palauttamisen tai tutkinnallisten syiden vuoksi tarpeen tiedottaa. Henkilötietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina.

Tulli saa lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa yleisen tietoverkon välityksellä yleisön tietoon saattamiseksi ja yleisövihjeiden saamiseksi tietoja, joista on asian kiireellisyyden, vaaratilanteen, rikosten ennalta estämisen, omaisuuden omistajalleen palauttamisen tai tutkinnallisten syiden vuoksi tarpeen erityisesti tiedottaa. Henkilötiedot saadaan luovuttaa muuten kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ainoastaan, jos se on olennaisen tärkeää Tullille laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi, eikä tietojen luovuttaminen ole vastoin rekisteröidyn oikeutettua etua. Toiselta viranomaiselta saatuja tietoja saa luovuttaa vain tiedot luovuttaneen viranomaisen suostumuksella.

23 §

Henkilötietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle

Tulli saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä 7—10, 13 ja 14 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja toisen Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka käsittelee henkilötietoja luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

tä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 1 artiklan 1 kohdassa säädettyyn tarkoitukseen, samoilla edellytyksillä kuin Tulli saa itse käsitellä kyseessä olevia henkilötietoja.

Tulli saa lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 7—10 ja 13 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja Eurojustille ja muulle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nojalla perustetulle toimielimelle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, kyseisten tehtävien suorittamiseksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot saadaan luovuttaa myös tietojoukkona.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja rikosasioiden tietosuojalaissa säädetään, henkilötietojen luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle säädetään Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (26/2009).

24 §

Henkilötietojen luovuttaminen Schengenin tietojärjestelmää käyttävälle valtiolle ja Schengenin tietojärjestelmään

Tulli saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä Schengenin tietojärjestelmään tallettavaksi henkilötietoja, jotka ovat tarpeen Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa säädettyihin tarkoituksiin. Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitettut lisätiedot on luovutettava Sirene-toimiston välityksellä. Sirene-toimistona toimii keskusrikospoliisi. Tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

25 §

Henkilötietojen luovuttaminen Europolille

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastolle noudattaen, mitä Europol-asetuksessa ja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta annetussa laissa (214/2017) säädetään.

26 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa Tullin henkilörekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona sekä 3 luvussa tarkoitettujen viranomaisten oikeudesta luovuttaa tietoja Tullin tietojärjestelmään tietojoukkona tai teknisen käyttöyhteyden avulla päättää rekisterinpitäjä tai rekisterinpitäjän tähän tehtävään määräämä Tullin toimintayksikkö.

Luovuttamisesta päätettäessä on rekisteröidyn tietosuojan ja tietoturvan varmistamiseksi otettava huomioon luovutettavien tietojen laatu.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

5 luku

Henkilötietojen poistaminen ja arkistointi

27 §

Rikosasiaan liittyvien henkilötietojen poistaminen

Syyttäjälle ratkaistavaksi siirretyn rikosasian tiedot poistetaan:

- 1) viiden vuoden kuluttua rikosasian siirtämisestä syyttäjälle, jos rikosasian törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata sakkoa tai enintään vuoden vankeusrangaistus;
- 2) kymmenen vuoden kuluttua rikosasian siirtämisestä syyttäjälle, jos rikosasian törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata yli vuoden ja enintään viiden vuoden vankeusrangaistus;
- 3) kahdenkymmenen vuoden kuluttua rikosasian siirtämisestä syyttäjälle, jos rikosasian törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata yli viisi vuotta vankeutta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot poistetaan kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun rikosasian tiedot poistetaan yhden vuoden kuluttua viimeisimmän epäillyn rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta, aikaisintaan kuitenkin viiden vuoden kuluttua rikosasian kirjaamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut rikosasiaan liittyvät henkilötiedot saadaan kuitenkin säilyttää edelleen, jos ne ovat tarpeen tutkinnallisen, valvonnallisen tai muun perustellun syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Henkilötietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuutta on arvioitava vähintään viiden vuoden välein.

28 §

Muiden tutkintatehtävissä käsiteltävien henkilötietojen poistaminen

Muut 7 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin käsiteltävät henkilötiedot kuin 27 §:ssä tarkoitetut tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tai asian kirjaamisesta, jolleivät ne liity tutkittavaan rikosasiaan.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

- 1) liiketoimintakieltoa koskevat tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua liiketoimintakiellon päättymisestä;
- 2) henkilöiden tavoittamiseksi, valvomiseksi, tarkkailemiseksi ja suojaamiseksi käsiteltävät etsintäkuulutusta tai matkustuskieltoa koskevat tiedot poistetaan kolmen vuoden kuluttua kuulutuksen tai kiellon peruuttamisesta tai päättymisestä.

Edellä 8 §:n 3 kohdassa tarkoitetut tiedot poistetaan kuitenkin viimeistään yhden vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitetut henkilötiedot saadaan kuitenkin säilyttää edelleen, jos ne ovat tarpeen tutkinnallisen, valvonnallisen tai muun perustellun syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Henkilötietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuutta on arvioitava vähintään viiden vuoden välein.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

29 §

Rikosten ennalta estämiseen ja paljastamiseen liittyvien henkilötietojen poistaminen

Rikosten ennalta estämiseen ja paljastamiseen liittyvät henkilötiedot poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluttua viimeisen rikosta, rikollista toimintaa tai tehtävää koskevan tiedon merkitsemisestä. Edellä 9 §:n 5 momentissa tarkoitetut tiedot poistetaan kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua merkinnän tekemisestä ja 10 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut tiedot viimeistään vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut henkilötiedot saadaan kuitenkin säilyttää edelleen, jos ne ovat tarpeen tutkinnallisen, valvonnallisen tai muun perustellun syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Henkilötietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuutta on arvioitava vähintään viiden vuoden välein.

30 §

Tietolähdetietojen poistaminen

Tietolähdetiedot poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

31 §

Tulli- ja verovalvontaan liittyvien henkilötietojen poistaminen

Tulli- ja verovalvontaan liittyvät henkilötiedot poistetaan tiedon tallettamista seuraavan kuukauden kalenterivuoden päättyessä. Edellä 12 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetut tunnistetiedot poistetaan kuitenkin noudattaen 27 ja 28 §:ää.

32 §

Teknisessä valvonnassa saatujen henkilötietojen poisto

Teknisillä apuvälineillä talteen otetut kuva- ja äänitallenteet poistetaan kuuden kuukauden kuluttua merkinnän tekemisestä tietojärjestelmään.

Rekisterikilpien kuvaus- ja tunnistamistiedot poistetaan tiedon tallentumista seuraavan kalenterivuoden päättyessä.

33 §

Virheelliseksi todettu tieto

Sen estämättä, mitä rikosasioiden tietosuojalaissa ja tietosuojasetuksessa säädetään virheellisen tiedon korjaamisesta, virheelliseksi todettu tieto saadaan säilyttää korjatun tiedon yhteydessä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saadaan käyttää vain mainitussa tarkoituksessa.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

Virheelliseksi todettu tieto, jota 1 momentin nojalla säilytetään, on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen oikeuksien turvaamiseksi ei enää ole tarpeen.

34 §

Tietojen arkistointi

Arkistotoimen tehtävistä ja arkistoon siirrettävistä asiakirjoista säädetään arkistolaisissa (831/1994).

6 luku

Rekisteröidyn oikeudet

35 §

Rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttaminen

Rikosasioiden tietosuojalain 23 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn tarkastusoikeuden ja tietosuojaasetuksen 15 artiklassa tarkoitetun rekisteröidyn tietoon pääsyn toteuttamiseksi rekisterinpitäjä antaa tarvittavat henkilötiedot ja muut tiedot tarkastamista varten, jollei rekisterinpitäjä ole määrännyt Tullin toimintayksikköä antamaan tiedot.

Rekisteröidyn on tarkastusoikeutta käyttäessään esitettävä tätä tarkoittava pyyntö henkilökohteisesti rekisterinpitäjälle tai muulle 1 momentissa tarkoitetulle Tullin toimintayksikölle ja todistettava henkilöllisyytensä. Pyyntö voidaan esittää myös käyttämällä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista, jos tällainen palvelu on käytössä.

36 §

Tarkastusoikeuden rajoittaminen

Poiketen siitä, mitä rikosasioiden tietosuojalain 23 §:ssä säädetään, tarkastusoikeutta ei ole:

- 1) edellä 11 §:ssä tarkoitettuihin henkilötietoihin;
- 2) edellä 7—10 ja 12 §:ssä tarkoitettuihin henkilötietoihin sisältyviin Tullin taktisia ja teknisiä menetelmiä koskeviin tietoihin, havainto- ja tietolähdetietoihin eikä tekniseen tutkintaan käytettäviin tietoihin;
- 3) rekisterikilpien kuvaus- ja tunnistamistietoihin;
- 4) henkilötietoihin, jotka on saatu rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 3 luvun ja pakkokeinolain 10 luvun mukaisia tiedonhankintamenetelmiä käyttäen taikka sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 157 §:n nojalla.

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämisestä tietosuoja-valtuutetun välityksellä säädetään rikosasioiden tietosuojalain 29 §:ssä ja tietosuojalain 34 §:ssä. Oikeuksien käyttämistä koskeva pyyntö on esitettävä tietosuoja-valtuutetulle taikka Tullille tämän lain 35 §:n 2 momentin mukaisesti. Tullille esitetty pyyntö on toimitettava viipymättä tietosuoja-valtuutetulle.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

37 §

Rekisteröidyn oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Tietosuoja-asetuksen 18 artiklaa rekisteröidyn oikeudesta käsittelyn rajoittamiseen ei sovelleta tässä laissa tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn.

7 luku

Erinäiset säännökset

38 §

Rekisterinpitäjä

Edellä 2 luvussa tarkoitettujen henkilötietojen rekisterinpitäjä on Tulli. Edellä 8 §:n 2 kohdassa ja 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen tuntomerkkitietojen osalta rekisterinpitäjistä säädetään kuitenkin erikseen.

39 §

Rangaistussäännös

Rangaistus tietosuojarikoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 9 §:ssä.

40 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettu laki (639/2015), jäljempänä *kumottu laki*.

Tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen poistamiseen saadaan soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä neljän vuoden ajan lain voimaantulosta. Siirtymäajan kuluessa 7—10, 12 ja 13 §:ssä tarkoitettujen henkilötietojen poistamiseen sovelletaan kumotun lain 19—23 §:ää sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Laki

rikostorjunnasta Tullissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) 2 luvun 15 §:n 2 momentti sekä 3 luvun 40 §:n 1 momentti ja 54 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 310/2016, seuraavasti:

2 luku

Tullin toimivaltuudet tullirikostorjunnassa

15 §

Henkilöllisyyden selvittäminen

Jos joku kieltäytyy antamasta 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ja hänen henkilöllisyyttään ei voida muutoin selvittää, tullirikostorjunnan tullimiehellä on oikeus selvittää henkilöllisyys henkilötuntomerkkien sekä henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (/) 7 ja 8 §:ssä ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimimessa (/) annetun lain 5, 6, 11 ja 12 §:ssä tarkoitettujen tietojen perusteella. Tällöin noudatetaan, mitä pakkokeinolain 8 luvun 33 §:n 2—4 momentissa säädetään henkilöön kohdistuvan etsinnän toimittamisesta.

3 luku

Salainen tiedonhankinta

40 §

Tietolähdettä koskevien tietojen käsittely ja palkkion maksu

Tietolähdettä koskevia tietoja voidaan käsitellä henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 11 §:n mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

54 §

Tietojen hävittäminen

Ylimääräinen tieto voidaan kuitenkin säilyttää ja tallettaa henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 7 ja 9 §:n mukaisesti, jos tieto koskee tämän luvun 53 §:ssä tarkoitettua rikosta. Tieto, jota ei ole talletettu tai liitetty esitutkinta-aineistoon, on hävitettävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun on käynyt ilmeiseksi, ettei tietoa voida käyttää tai sitä ei enää tarvita tullirikoksen estämisessä tai selvittämisessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 645/2015, seuraavasti:

12 §

Henkilötietojen käsittely ja tarkastusoikeus

Rekisteröidyllä ei ole kuitenkaan tarkastusoikeutta henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (/) 42 §:ssä, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain (/) 51 §:ssä eikä henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (/) 36 §:ssä tarkoitettuihin tietoihin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

Laki

autoverolain 87 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain (1482/1994) 87 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1192/2016, seuraavasti:

87 a §

Tullin oikeudesta saada tietoja veroviranomaisen tietojärjestelmistä säädetään henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (/) 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

valmisteverotuslain 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 4 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1178/2016, seuraavasti:

4 a §

Tietojenvaihto Tullin ja Verohallinnon välillä

Tullin oikeudesta saada tietoja Verohallinnon tietojärjestelmistä säädetään henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (/) 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 322 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 322 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 118/2018, seuraavasti:

322 §

Eräiden muiden viranomaisten tiedonsaantioikeus

Viranomaisten oikeudesta saada välitystietoja rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi säädetään poliisilaissa, rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (108/2018), henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (/), rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa (623/2015), henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetussa laissa (/) ja pakkokeinolaissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

turvallisuusselvityslain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuusselvityslain (726/2014) 25 §:n 1 momentin 7 kohta seuraavasti:

25 §

Perusmuotoisen henkilöturvallisuusselvityksen tietolähteet

Henkilöturvallisuusselvitys voi perustua vain sellaisiin rekisteritietoihin, jotka sisältyvät:

7) henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (/) 7 §:n 1 ja 2 momentissa ja 8 §:ssä tarkoitettuihin tietoihin;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Eduskunnan vastaus EV 321/2018 vp

Helsingissä 18.3.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri